

Cuprins

Partea I

Considerații teoretice și metodologice în antrenarea conștiinței fonologice la copii

Introducere	11
Capitolul 1. Conștiința fonologică și importanța ei pentru citire	15
1.1. Evoluția conceptului de „conștiință fonologică”	17
1.2. Dezvoltarea conștiinței fonologice	18
1.3. Studii care susțin viabilitatea unei abordări a intervenției în citire prin antrenarea conștiinței fonologice	19
1.4. Alte abilități fonologice în relație cu citirea	20
1.5. Abilitățile fonologice și dislexia	20
1.6. Importanța componentelor conștiinței fonologice pentru învățarea limbajului scris în limba română	22
1.6.1. Conștiința rimei	22
1.6.2. Conștiința silabei	25
1.6.3. Conștiința fonemică	26
Capitolul 2. Recomandări cu caracter metodic pentru antrenarea conștiinței fonologice	28
2.1. Metode specifice de dezvoltare a conștiinței fonologice	28
2.1.1. <i>Metoda fonetică analitico-sintetică</i>	28
2.1.2. Metoda Elkonin sau metoda căsuțelor sonore	31
2.1.3. Metoda reprezentării ideografice	33
2.1.4. Metoda Castiglioni-Spalton și Ehri	34
2.1.5. Metoda Borel-Maisonny fonetică și gestuală	34
2.2. Metode și procedee de antrenare a componentelor conștiinței fonologice	35
2.2.1. Metode și procedee de antrenare a conștiinței rimei	35
2.2.1.1. Recomandări privind derularea activităților de detectare a rimei din versuri	36

2.2.1.2. Activități și conținuturi cu rimă	38
2.2.1.3. Organizarea activităților de detectare a rimei din versurile pentru copii – scenariu didactic.....	39
2.2.1.4. Organizarea activităților de memorare pentru versuri cu sens – scenariu didactic	40
2.2.1.5. Recomandări pentru activitățile de receptare și producere a rimei	41
2.2.1.6. Activitățile cu rime fără sens	42
2.2.2. Metode și procedee de antrenare a conștiinței silabei.....	43
2.2.3. Metode și procedee de antrenare a conștiinței fonemului	45
2.3. Concluzii.....	54
2.4. Glosar	55

Capitolul 3. Prezentare generală a programului de antrenament al conștiinței fonologice	56
3.1. Studii care au fundamentat proiectarea programului propus.....	56
3.2. Locul programului propus în intervențiile psihopedagogice pentru dislexie	59
3.3. Scenariul narativ general	61
3.4. Planificarea programului.....	62
3.4.1. Planificare generală	63
3.4.2. Lista desfășurată a activităților din cadrul programului.....	65
3.4.2.1. Conștiința silabei.....	65
3.4.2.2. Conștiința rimei.....	68
3.4.2.3. Conștiința fonemului.....	69
3.6. Cum poate fi utilizat acest material.....	79

Partea a II-a

Învățăm FonoLogic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice

Capitolul 4. Conștiința silabei	83
Activitatea 1. Numărăm silabe	84
Activitatea 2. Localizarea silabei în cuvânt.....	95
Activitatea 3. Găsește intrusul!.....	99
Activitatea 4. „Hap, mâncătorul de cuvinte” (sortare după silaba inițială a cuvântului)	100
Activitatea 5. Găsirea cuvintelor cu silaba inițială dată	104
Activitatea 6A. Găsirea cuvintelor cu silaba finală dată.....	106
Activitatea 6B. „Ce pune la cale vecinul?” (completare de cuvinte lacunare cu silaba inițială sau cu silaba finală)	109
Activitatea 6C. Recomponerea cuvintelor cu verbalizarea regulii de transformare.....	110
Activitatea 7. Loto silabe. Producere și localizare	115

Activitatea 8. Analiză silabică (1).....	118
Activitatea 9. Analiză silabică (2).....	121
Activitatea 10. „Ca-să, să ca-ut un nume pentru tine!” (sinteză a două silabe).....	124
Activitatea 11. „Și rabla noastră ar trebui să poarte un nume!” (sinteză a trei silabe)	137
Activitatea 12. Inversiune silabică.....	143
Activitatea 13. Eliminarea unei silabe din poziție inițială, finală și mediană ...	156
13A. Eliminarea unei silabe din poziție inițială	156
13B. Eliminarea unei silabe din poziție finală	156
13C. Eliminarea unei silabe din poziție mediană	156
Capitolul 5. Conștiința rimei.....	158
Activitatea 1. Recunoașterea rimei	159
1A. Receptarea și recunoașterea rimei din versuri cu sens, dar nefamiliale....	159
1B. Receptarea și recunoașterea rimei din versuri fără sens (în limba „pirigoleză”)	165
Activitatea 2A. Compunere de rime din versuri lacunare cunoscute și necunoscute	170
Activitatea 2B. Găsirea rimei în cuvinte izolate	175
Activitatea 3. Găsirea cuvintelor care rimează	183
Activitatea 4. Compunere de versuri pornind de la perechi de cuvinte care rimează	187
Activitatea 5. Compunere de poezii care însotesc săritul copiilor în apă	187
Capitolul 6. Conștiința fonemului	192
Activitatea 1. Discriminare perechi minimale.....	197
Activitatea 2. Recunoașterea și identificarea fonemelor	203
Activitatea 3. „Ia vino-ncoace la nănășelul să te pupe!” (localizarea sunetului)	206
Activitatea 4. Plouă cu sunete!.....	208
Activitatea 5. Câte sunete sunt în cuvânt?.....	209
Activitatea 6. Analiza fonematică a silabei și a cuvântului.....	212
Activitatea 7. Sinteză fonematică în silabă și cuvânt	213
Activitatea 8. Sinteză sunetului în poziție inițială	217
Activitatea 9. Eliminarea fonemului din poziție inițială.....	220
Activitatea 10. Eliminarea fonemului din poziție finală.....	222
Activitatea 11. Înlocuirea unui sunet cu altul	225
Activitatea 12. Translocare sunet	226
Activitatea 13. Cuvinte care par la fel	227
Activitatea 14. Spune cât mai multe cuvinte fără sunetul...	229
<i>Anexe material verbal .....</i>	230
<i>Bibliografie .....</i>	249